

UMANRESA

BLOC 2: EL NEN SA

Elena Carrillo Messa
ecarrillo@umanresa.cat

UMANRESA

TEMES

- Tema 1: Característiques del nounat
- Tema 2: Programa del nen sa
- Tema 3: Vacunacions
- Tema 4: Alimentació infantil
- Tema 5: Consells de salut
- Tema 6: Salut escolar

UMANRESA

TEMA 1: CARACTERISTIQUES DEL NADÓ -CONTINGUTS -

- 1.- Classificació del nadó sa.
- 2.- Exploració física.
- 3.- Característiques fisiològiques.
- 4.- Valoració neurològica.
- 5.- El vincle materno-filial.
- 6.- Educació Sanitària.
- 7.- Signes d'alarma del nadó.

TEMA 1: NADÓ SA

Recent nascut de part eutòcic, a terme, amb pes adequat a l'edat gestacional, fill de pares sans, que no presenta malformacions congènites ni malalties hereditàries.

1. CLASSIFICACIÓ DELS NADONS

• VALORACIÓ DELS ANTECEDENTS PREVIS:

- Gestació controlada
- Detectar situacions de risc:

- Patologia mèdica materna: Hipertensió Arterial, diabetis, etc.
- Fàrmacs: antihipertensius, insulina, ansiolítics, drogues...
- Factors de risc psicosocial: mare adolescent, consum de tòxics, ...
- Controls infecciosos: toxoplasmosi, VHI, hepatitis, sífilis, rubèola, etc.
- Controls ecogràfics
- Manca d'autocura de la gestant.

1er valorar els antecedents

• FACTORS DETERMINATS DEL PUERPERIS:

- EDAT GESTACIONAL (SG)
- PES AL NAIXEMENT (grams)

Recent Nascut a terme (RNAT): de la 38SG fins a la 42 SG	AEG: Pes Adequat a l'EG
Recent Nascut preterme (RNPT): <38SG - RNPT lleu: 35 a 37 SG - RNPT moderat: 32 a 34 SG - RNPT extrem: < de 32 SG	PEG: Petit per l'edat gestacional -RN de baix pes al néixer (1500-2500gr.) -RN de molt baix pes (1000-1500gr). -RN d'extrem baix pes (<1000gr).
RN posterne: > 42 SG	GEG: Gran per l'Edat Gestacional

- ANOMALIES CONGÈNITES

- COMPLICACIONS DURANT EL TREBALL DE PART

Els factors més importants: edat gestacional i el pes i la relació entre aquests dos factors

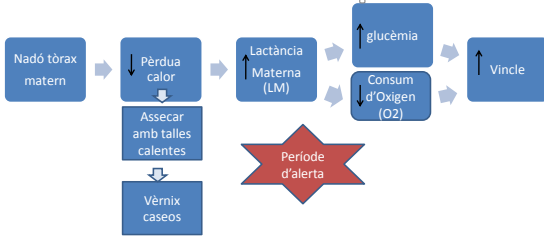
Test de APGAR

- 0-3: dificultat marcada d'adaptació extrauterina.
- 4-6: dificultat moderada.
- 7-10: absència de dificultats.

Que valoramos con el test de APGAR			
	PUNTUACIONES		
SEÑAL	0 puntos	1 punto	2 puntos
A pariencia (color de la piel)	Todo azul	Extremidades azules	Todo rosado
P ulso (frecuencia cardiaca)	Ausente	Lento (inferior a 100 por minuto)	Rápido (mas de 100 por minuto)
G esticulación (respuesta a estímulos)	No responde	Muecas y llanto débil.	Llanto, estornudo y tos.
A ctividad (tono muscular)	Músculos flácidos y flojos	Cierto tono muscular; flexiona las extremidades.	Movimientos activos.
R espiración	No respira	Respiración lenta e irregular	Fuerte y regular; Llanto

CURES INFERMERES DEL PUERPERI IMMEDIAT

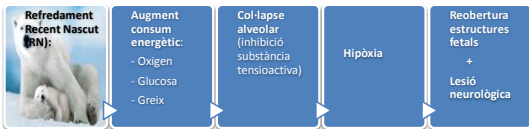
Ambient tranquil

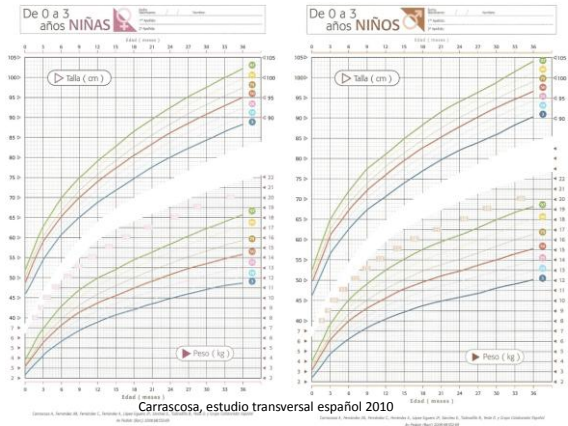
si tot això es fa bé,
l'adaptació al medi extrauterí
és molt més bona.

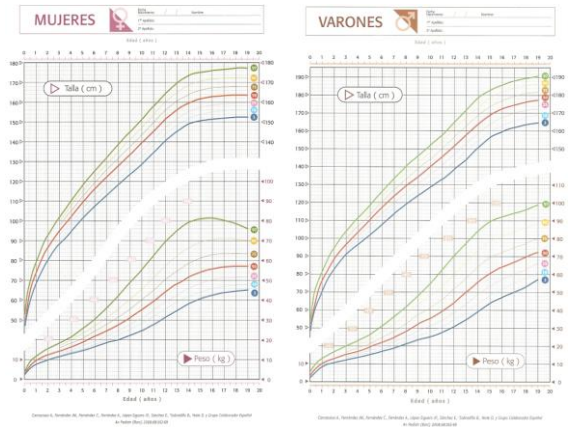
si el nadó es refreda apareixen + complicacions

Refredament nadó

Gran superfície corporal (>pèrdua calor): ¼ cap

important
al nèixer el Cap és 1/4 part de la talla
més enadavant amb els anys la proporció
canvia i passa a ser 1/8 part

	Pes al néixer	Talla	Perímetre Cefàlic	Perímetre Abdominal	Perímetre Toràcic
Recent Nascut a terme amb pes adequat a l'edat gestacional.	2500-4000gr	47-53 cm	32-36cm	26-30 cm	29-34cm

	Freqüència Cardíaca (FC)	Freq. Respiratòria (FR)	Saturació Oxigen (SatO2)	Tensió Arterial	1a micció	Meconi
Recent Nascut SA	120-160 x'	40-60 x'	> 95%	64/40 mmHg	Primeres hores	Primeres 48h.

UMANRESA

LA PELL (I)

- **Temperatura**
- **Textura:** descamació/ vèrnix caseos (protecció antibacteriana)
- **Coloració:** terròs, pletòric, marmorata, ictèric.
- **Patró vascular:** arlequí, acrocianosis

UMANRESA

LA PELL (II)

- **Lesions traumàtiques**
- **Taca mongòlica:** taques blaves grans, no patològica.
- Major **Sensibilitat:** dermatitis del bolquer...
- Major **absorció** cutània.
- Trastorns de la pell.

UMANRESA

EL CAP

- **Forma i simetria:** Rodó sense deformitats: per part instrumentalitzat, postura fetal.
- **Tamany.**
- **Implantació de cabell.**
- **Vèrnix caseos.**

UMANRESA

	CEFALOHEMATOMA	CAPUT SUCCEDANEUM
INICI	Apareix al cap d'unes hores de néixer	Present al néixer
RESOLUCIÓ	Desapareix en dies/setmanes	Desapareix en 24-48h
LOCALITZACIÓ	Parietal	Cefàlica
LIMITACIÓ PER SUTURES	No sobresurt als límits de l'os (sutures)	Sense límits precisos
CONTINGUT	Col·lecció de sang: HEMORRAGIA SUBPERIÓSTICA	Líquid serohemàtic: EDEMA DE PARTS TOVES

UMANRESA

- Petit sagnat per pH de calota.

Craneosinostosis: tancament precoç de sutures.

- **Palpar sutures i fontanel·les:**

F. Posterior: tanca 2m – 4m.

F. Anterior: tanca 12-18m (Hipertensió Intracraneal /deshidratació)

la posterior és la primera que tanca
la anterior és la que triga més a tancar

UMANRESA

LA CARA

- Simetria, posició ulls, atrèsia coanes (respirador nasal!), llavis, fissura palatina i implantació orelles.

EL COLL

- Curt i simètric.
- Hematoma, quists.
- Fractura de clavícula: més freqüència unilateral.

UMANRESA

EL TORAX

- Forma i simetria, sense retraccions.
- Tipus de respiració: regular/irregular, superficial, forçosa.
- Abdominal.
- Vigilar obstrucció nasal.
- Auscultació d'ambdós camps pulmonars.
- Auscultació cardíaca.
- Signes dificultat respiratòria: taquipnea, gemec, retracció subcostal, aleteig nasal i concordança toraco-abdominal.

UMANRESA

L' ABDOMEN i L'ANUS

- Simetria, forma i integritat.
- Palpació fetge i melsa.
- Masses abdominals.
- Peristaltisme.
- Melic/ cordó umbilical (2 Artèries/ 1Vena).
- Anus permeable.

Control sagnat
Onfalitis
Hernia umbilical

UMANRESA

ELS GENITALS

- Femení: secrecions vaginals, edema, etc.
- Masculí:
 - Sortida uretral anòmala (hipospàdia, epispàdia)
 - Hidrocele
 - Criptorquidia (testes en ascensor).
 - Hèrnies inguinals.
- Genitals ambigus.

Hernia umbilical	4a	✗
Hidrocele	12-18m	
Criptorquidia	2-3a	
Fimosis	3a	
Hernia inguinal	Al dx	
Hipospàdia	2a	

UMANRESA

LES EXTREMITATS

- Simetria anatòmica i funcional.
- To muscular.
- Malformacions: sindactilia, polidactilia, etc.
- Peu equivar.
- Luxació congènita de maluc:

UMANRESA

- Luxació congènita de maluc:

Diagnòstic (Dx):

Asimetria en plects

Alteracions en longitud de les Extremitats

Inferiors (EII).

Alteracions en mobilitat maluc normal.

Maniobra de **Ortolani** (reduex el maluc un cop luxat)

Maniobra de **Barlow** (luxa el maluc reduït)

Ecografia (<5m)

Rx (>4m)

Exploració
c/visita fins 1
any.

Tractament:

Fèrula ortopèdica durant 2-3m.

Doble bolquer: tractament ineficaç

UMANRESA

LA COLUMNA

- Postura.
- Mielomeningocele/espina bífida.
- To muscular (hiper o hipo).

UMANRESA

3.- CARACTERISTIQUES FISIOLÒGIQUES

1. Termorregulació

Temperatura (T^a) corporal: 36,5-37,5 °C.

T^a ambiental = adults.

Sensible a la hipotèrmia (> superfície corporal).

No solen fer febre.

Febre en < 3 m = visita hospitalària.

UMANRESA

2.- Digestió

Necessitats energètiques molt altes.

Capacitat gàstrica: 30 ml. Budells de 3m.

Llet exclusivament fins els 6m:

[Llet materna (LM) preferible a Llet Artificial (LA)].

LM: període alerta i a demanda // LA c/3h en biberó (augment progressiu).

Coordinació succió/deglució/respiració (>34SG)

Buidat gàstric més lent (volum i composició menjar).

UMANRESA

Per immaduresa de Sistema Nerviós Autònom :

A: Reflex gastrocòlic.

B: Còlics del lactant.

C: Regurgitacions en el lactant.

A- Reflex gastrocòlic :urgència de defecar immediatament: diarrea postpandrial.

B.- Còlics del lactant:

“episodis paroxístics de plor (excessiu, inconsolable, >4setmanes) i irritabilitat durant més de 3h al dia, més de 3 dies/setmana i durant més de 3 setmanes”.

- signes de dolor: flexió d'extremitats inferiors, envermelliment cutani, eliminació de gasos...

+

INTENSITAT I RECURRENCIA EN EL TEMPS.

Cedeix als 3-4 mesos.

Intervenció infermera:

- Disminuir ansietat pares.
- Ensenyar estratègies de confort: massatge abdominal, postures.
- No hi ha evidència de tractament farmacològic.

C.- Regurgitació en el lactant

“expulsió sense esforç del contingut gàstric a l'esòfag o a la cavitat oral”.

Són suggeridors de Reflux Gastroesofàgic.

Causa: immaduresa dels elements implicats.

Clínica: 2 o més episodis de regurgitació/dia.

Normal fins als 6-12 mesos.

Cures infermeres:

- Disminuir ansietat.
- Espessants? Llets anti-reflux gàstric.
- Posició del lactant després dels àpats. Evitar posició semi-supina assegurada.
- Bressol antitrendenburg.

3.- Eliminació

Deposició:

- **Meconi:** 1es femtes del Recent Nascut (RN); <48h.

- Evolució de la coloració: meconi (negre)+ transició (verd-groc) + grogues.

- **Freqüència:** c/presa - c/3-4 dies.

Diüresi: <24h.

4.- Respiració

- Qualsevol dificultat respiratòria s'agreuja més que en l'adult.
- Respiració més accelerada.
- Moviments abdominals.
- Valoració freqüent:

Taquipnea : > 65x'
 Bradipnea: < 25 x'
 Apnea: pausa respiratòria >20 segons.

SIGNOS	2	1	0
Quejido espiratorio	Audible sin fonendo	Audible con el fonendo	Ausente
Respiración nasal	Aleteo	Dilatación	Ausente
Retracción costal	Marcada	Débil	Ausente
Retracción esternal	Hundimiento del cuerpo	Hundimiento de la punta	Ausente
Concordancia toraco-abdominal	Discordancia	Hundimiento de tórax y el abdomen	Expansión de ambos en la inspiración
< 1 sense, 1-4 lleu, 5-7 moderada, 8-10 greu.		Test de Silverman	

5.- Circulació

- Cor més gran i centrat.
- Bombreja a major freqüència; compensa la poca sang que bombeja c/ contracció.
- **Volèmia: 85ml/kg**

Taquicàrdia : > 170x'
 Bradicàrdia: < 100 x'
 Hipertensió: sistòlica >90mmHg
 Hipotensió: diastòlica <40mmHg
 Oscil·la amb plor, son profund...

4.- VALORACIÓ NEUROLÒGICA

1.- Els reflexes primaris (fins 3-5 mesos)

- Reflex de succió
- Reflex de *búsqueda*
- Reflex extensió creuada
- Babinsky.
- Reflex del Moro.
- Marxa somàtica
- Prensíó palmar

UMANRESA

2.- Nivell sensorial:

- **Olfacte:** olors agradables.
- **Oïda:** veu materna/paterna, els sorolls l'alteren.
- **Gust:** prefereix el que és dolç (calostre).
- **Vista:** miopia transitòria, estrabisme normal.
- **Tacte:** és el seu llenguatge; pell càlida tòrax matern.

UMANRESA

3.- Valoració motora

To muscular passiu:

- Exploració taló- orella
- Dors flexió del peu (0°C)
- Maniobra de la bufanda (colze arriba a línia mitja tòrax).
- Abductors (obertura màxima 70°C)

To muscular actiu:

- Aixecament: puntetes.
- Flexors i extensors del coll: aguanta el cap uns segons.

UMANRESA

5.- EL VINCLE /ATTATHMENT

- Vincle emocional que desenvolupa el nen amb els seus pares (o cuidadors) i que li proporciona seguretat emocional indispensable per un bon desenvolupament de la personalitat.

John Bowlby

Durant la interacció entre el nadó i els pares, aquests han de poder captar les senyals del nadó i interpretar-les, per poder donar una resposta adequada: RESPOSTA SENSIBLE.

UMANRESA

- El vincle proporciona **seguretat emocional** del nen: ser acceptat i protegit incondicionalment.
- L'estat de seguretat, d'ansietat o temor del nen és determinat en gran mesura per l'accessibilitat i capacitat de resposta de la seva principal figura d'afecte (persona amb qui s'estableix el vincle).

La necessitat de tocar i aferrar-se a l'altre és tan important com alimentar-se.

UMANRESA

- El vincle maternofiliar, amb la teoria de l'"apego", manté que les relacions que una mare o família estableix els **primers dies i hores** amb el seu nadó tenen conseqüències en les relacions afectives i psicològiques d'aquest noutat a la vida adulta.
- El trastorn del vincle precoç està relacionat amb el **maltractament infantil**.

UMANRESA

6.- EDUCACIÓ SANITARIA

- Respiració
- Alimentació
- Eliminació
- Mobilització
- Repòs i son
- Temperatura
- Higiene i estat de la pell
- Seguretat
- Comunicació/Relació

ACTIVITAT: PREGUNTES HABITUALS PARES NOVELLS

UMANRESA

• **Respiració:**

- Es pot ofegar quan està mamant?
- Si té mocs, com li trec?
- És normal que respiri tan ràpid?
- A vegades té les mans i peus blaus, perquè?
- Pot ser que es cansi al mamar?
- Què he de fer per evitar la mort sobtada?

Alimentació:

Com es prepara un biberó? cada quant se li ha de donar?

- Si li dono lactància mixta (llet materna + llet artificial), què li ofereixo primer? .
- Puc donar-li aigua o sèrum?
- Puc menjar de tot si dono el pit?
- Cal despertar-lo per menjar?
- Què faig per despertar-lo quan se m'adorm al pit de seguida?
- Se li pot donar el xumet?
- El meu fill té 5 dies i ha perdut pes, és normal?

Tenir present: PES DEL NADÓ I CORVA PONDERAL!

UMANRESA

• **Eliminació**

- Les caques canvien de color? I de consistència?
- És normal que em faci una caca cada vegada que menja?
- Què faig si està 3 dies sense fer caques?
- Cada quant ha de fer pipí?
- Quina crema li poso al culet?

UMANRESA

UMANRESA

- **Mobilització:**

- En quina posició ha de dormir el meu fill?
- Puc portar-lo en motxilla de nadó?
- Pot sortir a passejar encara que hagi nascut al Desembre?
- Li pot donar el sol directament?

UMANRESA

- **Repòs i son**

- És normal que només dormi i mengi als 15 dies?
- Ha d'estar a les fosques i sense soroll sempre que dorm?
- Què he de fer per què no es desperti per la nit?
- Com ha de ser el bressol del meu fill?

UMANRESA

- **Temperatura**

L'he d'abrigar més del que m'abrigo jo?

- **Higiene i estat de la pell**

- A quina temperatura ha d'estar la banyera?
- Amb quins sabons el rento?
- Quan el puc rentar? A quina hora? Amb quants dies?
- L'he d'hidratar?
- Com li he de curar el melic?
- He de tenir alguna cura especial amb el genitals de meu fill? I de la meva filla?
- És normal que tingui flux als llavis menors?

UMANRESA

Seguretat

- El puc deixar sol al canviador uns segons ara que no es mou?
- Què he de fer per prevenir la mort sobtada?
- Quan l'he de portar al pediatre?

Comunicació/Relació

- Ara que no se n'adona de res, el pot cuidar qualsevol persona, oi?
- Què he de fer per què el meu fill gran no estigui gelós del petit?

UMANRESA

7.- SIGNES D'ALARMA LACTANT

BLOC 2: EL NEN SA

Elena Carrillo Messa
ecarrillo@umanresa.cat

TEMES

- Tema 1: Característiques del nounat.
- **Tema 2: Programa del nen sa.**
- Tema 3: Vacunacions.
- Tema 4: Alimentació infantil.
- Tema 5: Consells de salut.
- Tema 6: Salut escolar.

TEMA 2: PROGRAMA DEL NEN SA -CONTINGUTS -

- 1.- Períodes de la infància.
- 2.- Creixement i desenvolupament
 - Factors reguladors
 - Períodes
- 3.- Programa del nen sa:
 - Objectius
 - Població diana
 - Estructura i planificació
 - Exàmens de salut
- 4.- Els Cribratges:
 - Metabulopaties
 - Hipoacúsia
 - Psicomotor
 - Bucodental
 - Visió

1.-Períodes de la infància UMANRESA

- Són etapes molt diferenciades que agrupen característiques físiques, psicològiques i socials.
- PERINATAL : de 28 setmanes de gestació (SG) fins a 7 dies post part.
Període intrauterí:

Embrionari: <12SG
Fetal precoç: 12- 22SG
Fetal tardà: 22-40SG

- INFÀNCIA: del naixement a la maduresa del nen/a. Es divideix en 6 períodes: UMANRESA

ETAPA	PERIODE
1. Període neonatal: -Neonatal precoç -Neonatal tardà	< 28 dies <7 dies 7-28 dies
2. Període post neonatal	1 mes- 1 any
3.- Període 1a infància	1-3 anys
4.- Període preescolar	3-6 anys
5.- Període escolar	7-12 anys/adolescència
6.- Període puberal	Fins 18-20 anys

2. Creixement i desenvolupament UMANRESA

Creixement	Desenvolupament
Procés que es produeix per l'augment físic de la mida dels éssers vius. (hiperplàsia – número- o hipertrofia – tamany-cel·lular)	Procés de diferenciació progressiva que compleix simultàniament amb el creixement.
Quantitatiu	Qualitatiu
Modificació de les proporcions, de les dimensions corporals.	Adquisició i perfeccionament de les funcions.
CONDICIONATS PELS FACTORS REGULADORS	

• **Característiques del creixement i desenvolupament:**

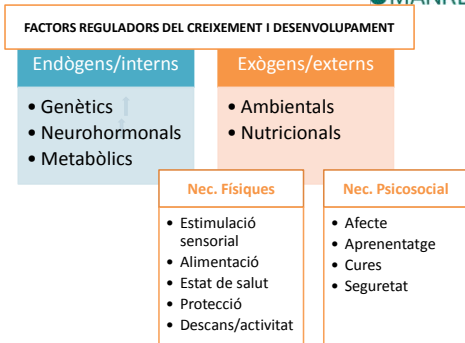
- Procés continu (etapes) unidireccional.
- Seqüència fixa: edats equivalents especialment fetus i lactant (diferenciar normal/anormal).
- Cefalocaudal: funcions cap, tronc i finalment extremitats.
- Velocitat de creixement variable (és major en <2 anys i pubertat)

CEFALOCAUDAL
PROXIMODISTAL
DE MASSA A CONCRET

Reptes de desenvolupament

- Requeriments nutricionals.
- Mesures antropomètriques.
- Desenvolupament de la dentició.
- Desenvolupament funcional.
- Desenvolupament sensorial.
- Desenvolupament del llenguatge.
- Desenvolupament motor.
- Desenvolupament Cognitiu.
- Desenvolupament Psicosocial.

PERÍODES DE CREIXEMENT I DESENVOLUPAMENT

1.- Primera infància: 0-2a

Gran velocitat de creixement.

	TALLA	cm/mes	PES	grams/mes	PERIMETRE CEFÀLIC	cm/mes
Al néixer (N)	50 cm	2-2,5cm/mes	3- 3,5kg(*)	700gr/mes	34 cm	2cm/mes
1er any	24-25cm (N+1/2N)	1,5cm/mes	5kg (3xN)	300gr/mes	12 cm	1cm/mes
2on any	10-12cm		2,5kg (4xN)	240gr/mes	1,5cm (+/- adult)	1cm/mes
3er any					1cm	
4rt any	1 m. (2xN)					
13 anys	1,5m. (3xN)					

(*) Pèrdua fisiològica de pes (<10% N)

2- Període de creixement estable: 3 - 10 a

Creixement constant, lent i uniforme.

De 3-4 anys fins l'inici de la pubertat.

Petita desacceleració del creixement lineal.

Etapla de preparació per la pubertat.

No tots els nens ni nenes creixen a igual ritme!

Increment de pes/talla >4 anys:
Velocitat Creixement (VC) talla =5-7cm /any
VC pes = 2-3kg/any

Condicionants: Genètics (talla, ètnia), estat de salut i hàbits alimentaris.

Edat òssia: nivell de maduració dels ossos;
Radiografia de canell esquerra.

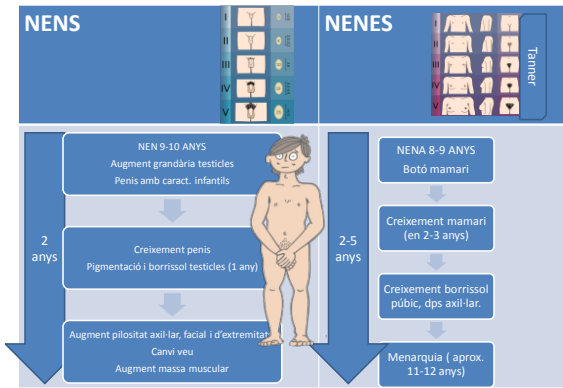
3.- Pubertat i adolescència

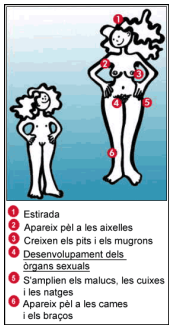
Pubertat: Període de transició des de la infància a la vida adulta; el cos arriba a la seva forma i mida definitius. Canvis que afecten tots els òrgans i estructures; canvi més visible: desenvolupament dels caràcters sexuals secundaris.

Característiques:

- Maduració sexual.
- Estirada puberal:
 - 25 cm les nenes.
 - 28 cm els nens.

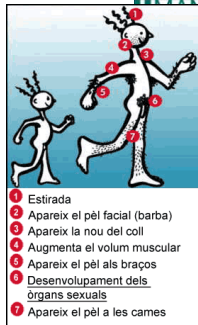
-**Pubertat precoç:** aparició signes puberals nenes <8a i nens <9 anys.
 -**Pubàrquia precoç:** Aparició precoç del pèl púbic < 8a amb absència d'altres signes.
 -**Telàrquia:** desenvolupament mamari precoç.

Dolor menstrual: dismenorrea.
L'himen vs virginitat

<http://www.centrejove.org/>

Ereccions canvi connotació.
Mida i forma penis no r/a plaer coital.

UMANRESA

Atenció, com interpretar!

- La normalitat és àmplia: mitja P3 – P97 o +/- 2 Desviacions Estàndards (DE).
- Una talla aïllada **NO** determina el creixement.
- Són necessàries successives mesures per valorar la velocitat del creixement (VC) (cm/temps).
- La VC es considera normal entre p25 i p75.
- Cal tenir en compte la TALLA dels PARES.

• ALTERACIONS DE CREIXEMENT?

- Consultes endocrí infants i adolescents: 50% per retard de creixement. Cal? Només un 5-10% és de causa endocrina.
- Considerar normal si a les taules de percentil es troben entre >p3 i <p 97 (es troba el 95% de la població entre aquests percentils).
- Percentils més importants a valorar:
 1. PES.
 2. TALLA
 3. POTENCIAL GENÈTIC DE CREIXEMENT: la talla dels pares i el patró de creixement són altament predictius de la talla final dels fills. Càlcul:
Nenes: (talla paterna -13)+(talla materna)/2.
Nens: (talla materna + 13)+(talla paterna)/2

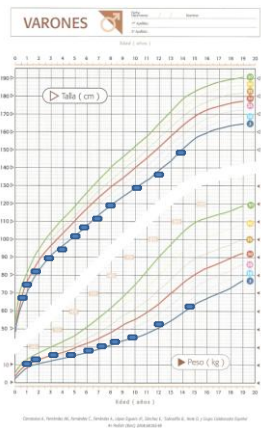
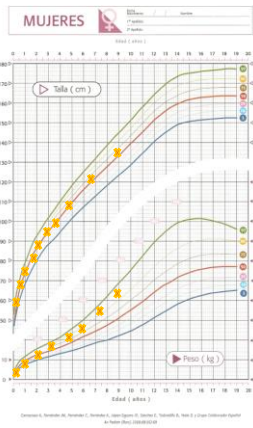

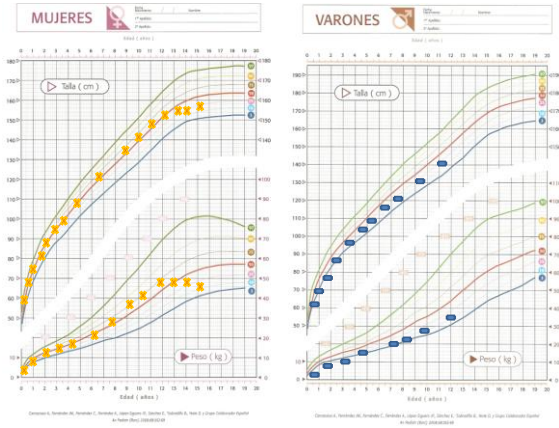
• Retard de creixement:

- Talla baixa (causa familiar 80%): la relació talla/edat és < a -2 desviacions estàndards (80% estan entre -2 i -3 Desviacions Estàndards (DE)).
- Maduració retardada familiar.
- Nanisme: < a -3 DE (marca la diferència entre patològic i fisiològic)

• Hipercreixement:

- Talla alta: entre +2 y +3 DE. (p>97)
- Maduració accelerada familiar.
- Gegantisme hipofisiari: si talla > 3 DE

3.- El Programa del nen Sa.

> Anys 90

PROGRAMA DE REVISIONS I CONTROLS EVOLUTIUS.

- **Objectiu general:**
 - Assolir un alt grau de salut de la població infantil, disminuint la morbimortalitat mitjançant la prevenció primària i secundària.
- **Objectius específics:**
 - Fomentar hàbits i actituds saludables a la població pediàtrica.
 - Afavorir un adequat ambient familiar i social.
 - Prevenir l'aparició de malalties infeccioses mitjançant les vacunes.
 - Realitzar la detecció precoç d'anomalies congènites i de riscos per a la salut.
 - Promoure l'autocura, ensenyar als pares a detectar signes d'alerta i a ser responsables de la salut dels seus fills.

UMANRESA

- **Atenció, procurar:**
 - No cronificar al “nen sa”.
 - No convertir als pares en usuaris dependents del sistema.
 - Promoure la confiança dels pares sobre la seva capacitat per detectar riscos o dificultats.

• Organització i planificació del programa:

Edat d'aplicació dels criatge												
	0/30 d	2 m	4 m	6 m	7/9 m	12/15 m	18 m	2 a	3/4 a	6 a	8 a	12/14 a
Pes	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Talla	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
R cranial	X	X	X	X	X	X						
IMC									X	X	X	X
Desenv. Puberal											X	X

3 períodes:

- 0-23m: Prevenció de malalties infeccioses i congènites
Facilitar l'adaptació dels pares a la cura del seu fill.
- 2-5a: Detecció de problemes de desenvolupament i sensorials.
Educació en hàbits bàsics: son, higiene...
- 6-14a: Consolidació d'hàbits definitius: alimentació, higiene, son...
Treball d'ambient familiar.

Calendari Vigent (segons el calendari vacunal juliol 2016)

	Pediatra	Infermera
7-15 dies	X	X
1 mes		X
2 m.	X	X
4 m.		X
6 m.	X	X
11 m.		X
12 m.	X	X
15 m.		X
18m		X
2 anys	X	X
3 a		X
4 a.	X	X
6 a.		X
8 a.	X	X
11 a.	X	X
14 a.	X	X

- Població diana:
 - Ciutadans de 0 als 14 anys que viuen a Catalunya.
- Estructura del protocol:
 - Cribratges.
 - Consells de salut.
 - Vacunacions.
 - Detecció i orientació del risc.
 - Seguiment dels infants de risc per: prematuritat i baix pes, famílies distòciques i obesitat.

UMANRESA

• **Examen de salut general**

- Control de creixement i desenvolupament (fontanel·la).
- Alimentació.
- Descans: horari i pautes.
- Exercici físic: motricitat, aire lliure.
- Eliminació.
- Higiene corporal.
- Seguretat: prevenció d'accidents.
- Prevenició: vacunes, higiene dental, malalties infeccioses.
- Autonomia.
- Desenvolupament social: relacions afectives, escolarització, model familiar, rutines, pautes conductuals (normes, etc).

UMANRESA

• **1a visita Recent Nascut (7-15 dies):**

Ped i inf

- Antecedents familiars
- Antecedents perinatals (part, APMAR..)
- Somatometria.
- Coloració, pell, cap, maluc, cordó umbilical.
- Alimentació.
- Estat general: to, plor..
- Freqüència Cardíaca/ Freqüència Respiratòria, polsos ..
- Reflexos, respostes neurològiques..
- Ulls: secrecions, reflex fotomotor..
- Valorar risc psicosocial (vincl...)
- Genitals: sinèrquies vulvars/ criptorquídia, hèrnies, etc.

UMANRESA

• **Intervencions infermeria- 1a visita:**

- Realitzar proves metabòliques.
- Educació per a la salut:
 - Lactància Materna (LM)/ Lactància Artificial (LA)
 - Higiene, melic, ulls, nas, genitals.
 - Cures: son, eliminació, femtes, orina, actitud si febre, xumet, estimulació neurosensorial.
 - Informar sobre les vacunes.
 - Prevenir accidents.
 - Desaconsellar consum tabac davant nens.
 - Prevenició del raquitisme: Vit D3 400UI durant el 1er any.
- Valoració risc psicosocial: si existeix, programar visita domiciliària.

UMANRESA

Revisió 1 mes: pediatria.

- Reacció al soroll
- Aixeca el cap

Revisió 2 mesos: infermera

- Ítems 1a visita
- Reforçar educació sanitària
- Resoldre dubtes, inquietuds
- Test de Denver
- Administració vacunes
- Introduir suc de taronja si estrenyiment.
- Derivar a Pediatria o Treball Social si procedeix.

UMANRESA

• **Revisió 4 mesos:** inf

- No introduir alimentació complementària fins 5 mesos.
- Recomanar treure'l de l'habitació dels pares.

• **Revisió 5 mesos:** ped

• **Revisió 6 mesos:** inf

- Valorar dentició
- Valorar visió (Test Hirschberg)
- Denver (sedestació)
- Explicar la introducció a l'alimentació complementària.

UMANRESA

• **Revisió 9-10 mesos:** ped i inf

- Denver: camina recolzat, repeteix síl·labes, valorar motivació per explorar l'entorn, reacció davant la separació, etc.
- Estimular la masticació.
- Introducció nous aliments (peix blanc, rovell..)

• **Revisió 12 mesos:** ped

- Denver: bipedestació/deambulació
- Stop Vit D3
- Estimular llenguatge, deambulació.

- **Revisió 15 mesos:** inf
- Test de Denver: paraules amb sentit
- Pautes alimentàries

- **Revisió 18 mesos:** ped i inf
- Denver: beu en un got, camina sol, assenyala parts del cos, comprensió,...

- **Revisió 2 anys:** ped
- Test cover/no cover
- Adaptació escola bressol
- Gargots
- Inici control esfínters diürn de la bufeta.
- Rentat de dents, evitar pipa/xumet
- Dieta variada, mantenir 500ml llet/dia. Fer els àpats amb els pares.
- Foment de l'autonomia: vestir-se, rentar-se mans, etc.

- **Revisió 4 anys:** ped
- Visió: ortotips.
- Simetria peus i marxa.
- Denver: es manté amb un peu.
- Control nocturn de la bufeta.
- Consells alimentació no cariogènica.
- Recomanar aprendre a nedar.
- Educació vial.
- Fomentar jocs, limitar TV.

- **Revisió 6 anys:** inf
- Incloure a programa salut bucodental.
- Iniciar fluoroterapia setmanal.
- Valorar activitats esportives.
- Tensió Arterial.
- Grau d'autonomia.

- **Revisió 8 anys:** ped
- Columna vertebral (escoliosi, cifosis).
- Visió cromàtica.
- Valoració caràcters sexuals secundaris en nenes.
- Valorar relacions (pares, nens, professors).
- Grau de satisfacció escolar.
- Valorar desenvolupament intel·lectual (càlcul, lectura, escriptura).
- Coneixement dels diferents aliments...
- Mesures de protecció ocular respecte la lectura (llum, distància).

- **Revisió 11 anys:** infe
- Hàbits tòxics.
- Sol·licitar permís als pares per iniciar coneixements sobre reproducció i educació sexual.

- **Revisió 14 anys:** ped i inf
- Última revisió!
- Perspectiva de futur en quant a estudis.
- Pertinença a grups o associacions.
- Relació amb la família.
- Curs escolar.
- Conductes antisocials.
- Autoestima/autopercepció.
- Indagar sobre canvis corporals (menstruació...).
- Valorar estadis de Tanner.

Elaborar **INFORME** de tota l'evolució.

4.- Cribratges

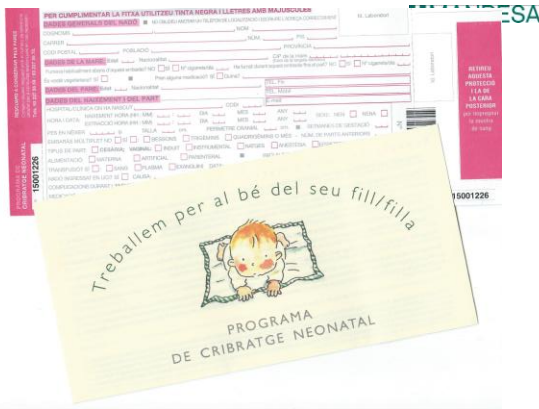

4.1. Malalties endocrino-metabòliques.

- Actuació preventiva de salut pública.
- Objectiu: Identificar precoçment els nadons afectats per determinades malalties congènites (malalties minoritàries) que tenen una gran repercussió patològica.

- **Criteris d'inclusió:**
- Metabulopatia relativament freqüent: 1:15.000 Recent Nascuts.
- Que produeixi greu anomalia metabòlica.
- Simptomatologia clínica poc freqüent, difícil diagnòstic.
- Marcador bioquímic amb bona sensibilitat i especificitat.
- Que tingui un tractament precoç que millori el pronòstic.

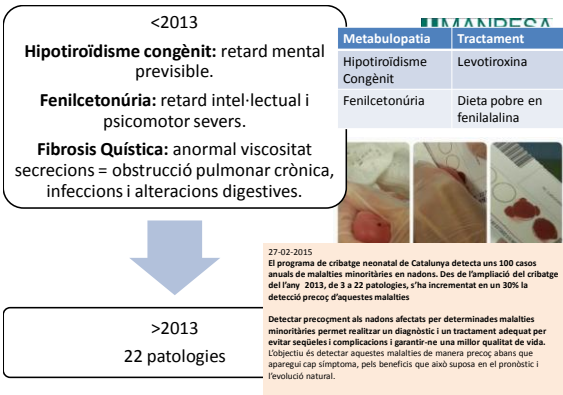

Taula 1. Nadons diagnosticats amb el PCN. Catalunya, 2003-2010

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nombre de naixements	73.295	77.219	80.448	82.329	84.448	89.327	85.347	84.071
Fenilcetonúria i hipertantalaninèmia benignes	7	8	5	14	7	15	5	16
Hipotiroidisme congènit	25	41	48	33	32	43	30	35
Fibrosi quística	12	17	16	11	12	11	9	5

Font: Registre del Laboratori de Cribatge Neonatal de la Secció d'Errors Congènits del Metabolisme de l'Hospital Clínic de Barcelona. Registre de nadons. Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. ASPCAT.

cribratge	Diagnòstic, tractament i seguiment
Centres maternals de Catalunya (públics i privats) HCPB	HSJD: fenilcetonúria; HUVH: hipotiroidisme congènit; HSJD, Parc Taulí Sabadell- HUVH: fibrosi quística;

<https://www.youtube.com/watch?v=CV1fepWt78>

TÈCNICA SCREENING METABÒLIC

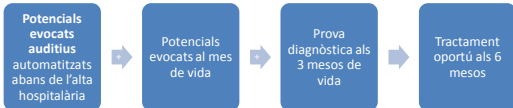
- **Quan** fer la punció capil·lar?
 - En condicions normals: entre les 48 h i 5 dies de vida.
 - Si transfusió sang o plasma: posposar 7 dies des de la darrera dosi del derivat sanguini. ❌
 - Si exsanguinotransfusió: posposar 14 dies. ❌
- **Com** fer la punció capil·lar?
 - Escalfar taló.
 - Netejar amb aigua i sabó.
 - Aplicar vaselina estèril.
 - Punció capil·lar.
 - Impregnar paper absorbent amb volum correcte.
 - Retirar restes de sang.
 - Tireta/ gasa?

Tràmit:
 -Deixar que s'assequi.
 -Informar a la família
 -Complementar dades

4.2. Hipoacúsia neonatal

- La detecció precoç de la hipoacúsia: identificar la pèrdua auditiva del recent nascut (RN):
- $o > 40$ decibels. ❌
- 1/1000 RN hipoacúsia greu. ❌
- 3/1000 RN hipoacúsia moderada i lleu. ❌

- Com es fan uns potencials evocats?
 - Col·locació d'elèctrodes a la pell: capten corrent elèctrica generada al nervi auditiu al ser estimulat per un soroll (auricular).
 - Prova: innòcua, indolora i gens agressiva.
 - Ambient tranquil.
 - Ideal: nen adormit.
 - Durada 30-60 minuts.

4.3. Desenvolupament psicomotor :

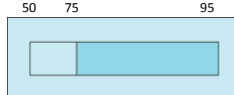
Taula de Haizea- Llevant o Test de Denver
(escala validada)

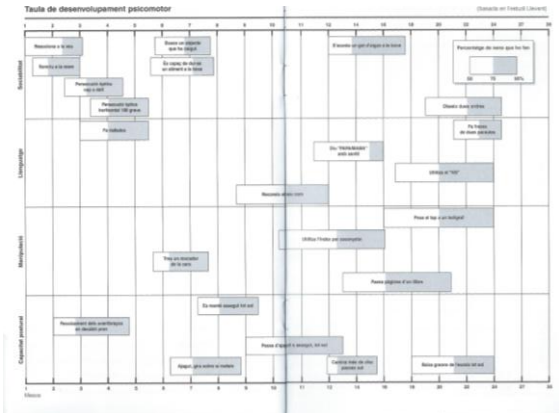
Valora 4 àrees:

- 1- Sociabilitat.
- 2- Llenguatge.
- 3- Postura (motricitat global).
- 4- Manipulació (motricitat fina).

75: error relatiu
95: error absolut

Motricitat grossa,
motricitat
gruixuda! Nooo!

1. Sociabilitat:

- Es calma al agafar-lo.
- Reacciona a la veu.

2m: Somriu.

3m: Segueix amb la mirada a una persona.

5m: Reconeix als que estan amb ell/ella.

- Por a la separació

13m: s'interessa per les joguines d'altres nens.

UMANRESA

2. Llenguatge:

- Balboteig (*Balbuceo*): >3m
- Repeteix síl·labes: pa, ta, ti...pa-pa...
- 18 mesos: relaciona nom amb objecte. Utilitza 25 paraules. Entén moltes més.
- 24m: ajunta dues paraules. Estructura primitiva.
- >24m: empra articles, preposicions, pronoms...

UMANRESA

3. Motricitat global

És cefalocaudal.

Individual i continua!

1. Control cefàlic: 3mesos
2. Sedestació: 8m-10m
3. Deambulació: >12m
4. Córrer: >18m

UMANRESA

4. Motricitat fina:

Prensió voluntària : >2m

Passa objecte de mà en mà: >6m

Agafa un objecte amb cada mà:>8m

Pinça: >9m

Llapis: >12m

Signes d'alarma del desenvolupament psicomotor

UMANRESA

• Àrea social:

- > 2m: no fixa la mirada.
- > 2m: no somriure social.
- No mostra interès en mirar.
- Irritabilitat permanent.
- Dorm en excés.
- No busca contacte amb l'adult.
- >2a: no fa joc simbòlic.
- >3a: passa contínuament d'una activitat a un altre.

• Àrea del llenguatge:

UMANRESA

- 6m: no balboteig (*Balbuceo*).
- 9m: manca d'atenció als sorolls habituals.
- Adquisició retardada del llenguatge (sense hipoacúsia).
- 24m: > 10 paraules, paraules aïllades.
- >3a: llenguatge incompreensible.

ALTRES ALERTES:
3a: micció diürna
5a: micció nocturna

Escoltar
preocupacions
dels pares!

UMANRESA

• Àrea motora:

- Trastorns succió-deglució.
- 3m: no subjecta el cap.
- 9m: no s'asseu.
- Asimetria postural
- >6m: manté reflex del moro.
- 1a: no s'aguanta de peu agafat de la mà.
- 18m: no camina.
- 6m: no agafa objectes, no utilitza les dues mans.

4.4. Cribatge i educació per a la salut bucodental

Controls:

- Manca de peces dentals.
- Mala oclusió dental.
- Càries.
- Malalties gingivals.

Rentat de dents >2-3a

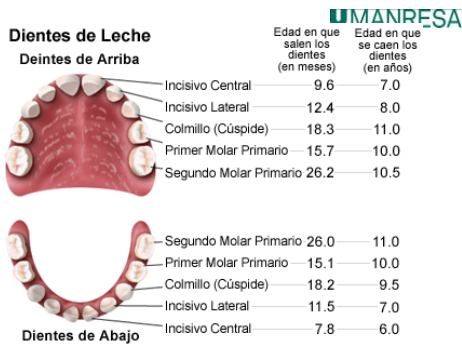
Desenvolupament de la dentició:

Brot dental +/- 6m.

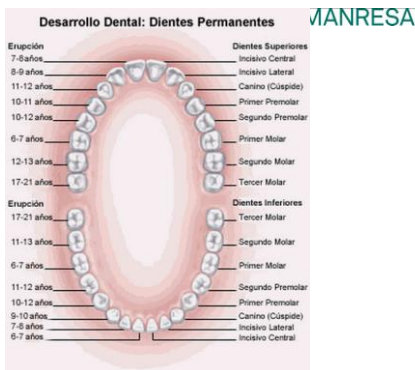
Acompanyat de: sialorrea, irritabilitat, febrícula, trastorns del son.

Seqüència: 1 incisius inferiors, 2 incisius superiors, 3 incisius laterals inferiors, 4 incisius laterals superiors, 5 premolars superiors i inferiors (10-16m) i 2ons molars (20-30m).

Caiguda 1a dentició: 6a.

La dentició temporal consta de 20 peces.

La dentició permanent consta de 32 peces.

4.5. Desenvolupament de la visió

Tabla 4. Desarrollo del comportamiento visual normal

1 mes	• Observa la cara de su madre • Mira un objeto oscilante 90º
2 meses	• Sigue a una persona que se mueve • Sigue un objeto móvil 90º
3 meses	• Fija-converge-enfoca • Sigue un objeto móvil 180º
3-6 meses	Se mira la mano
4 mes	Sonríe a su imagen en el espejo
> 7 meses	Toca su imagen en el espejo
> 9 meses	Se asoma para ver un objeto

Estrabisme fisiològic en <6m

Cribratges de la visió UMANRESA

1er) TRANSPARÈNCIA DE MEDIS EN ELS ULLS (a RN):
 • **Test de Brückner-Reflex vermell** (llum directe a 1m):
 taques? Absència de reflex? Pupil·la blanca?

2on) ESTUDI MOTILITAT OCULAR I ESTRABISME:
 • **>6m: Test de Hirschberg**
 És binocular.
 L'ull és fixador.
 Desviació del reflex corneal des del centre de la pupil·la.
 Font llumínica de mà a 33cm aprox.

• **>2a: Test Cover** (oclusió/desoclusió)

3er) ESTUDI DE L'AGUDESIA VISUAL LLUNYANA UMANRESA

Capacitat de resolució visual de l'ull.

>4a: Ortotips:
 • Prova de la E de Snellen (>3a)

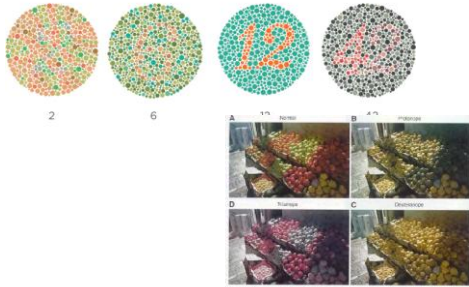
• Ortotips de Pigassou (>2a)

Diagnòstic:
 Miopia,
 hipermetropia,
 astigmatisme?

4rt) ESTUDI DE LA VISIÓ CROMÀTICA **UMANRESA**

>8a: Cartes d'Ishihara

UMANRESA

L'activitat del nadó/nen/adolescent és tant important com el seu descans...

UMANRESA

• **Evolució cicle son-vigília:**

Activitat/ descans

Ritme circadià (= rellotge del cos)

- Dels Recent Nascuts: 3-4h.
- Nens, adolescents i adults: 24h
- <4m: 3-4h
- >4m: 4-6h de son nocturna
- >6m: 6-8h son nocturna **✗**
- >12m: 8h nocturna (1 o 2 dormidetes)
- >18m: son regulat, amb migdiada postprandial.

El son... .. és un estat fisiològic de descans del cos i de la ment durant el qual disminueix el ritme de les funcions orgàniques i la consciència i la voluntat són suspeses d'una manera total o parcial.

UMANRESA

EDAT	HORES NECESSÀRIES DE SON DIÀRIA
0-6m	14-20h
6-12m	13-14h
1-3a	11-13h
3-5a	10-12h
5a-12a	10h
12-15a	8-10h

El descans és el temps destinat a compensar l'esforç i a recuperar el to òptic muscular i nerviós, és a dir, l'equilibri.

TRASTORNS DEL SON:

UMANRESA

- **INSOMNI PER HÀBITS INCORRECTES** (30% de lactants)

- **Insomni**: dificultat per iniciar el son sol i per despertessis freqüents durant la nit (1-15 vegades/nit).

Els pares ho proven tot (braços, conte, TV, biberó, dormir al seu llit... NO RUTINA)... Fins que el NEN estableix les normes.

RECOMANACIONS:

- Establir RUTINES (banyera, contes, cançó, nino, acomiadament familiars).
 - No TV.
- Que aprengui a dormir sol/a.
- Canviar-lo a la seva habitació s/3-6m.
 - HORARI regular.

UMANRESA

- **PARASÒMNIES**: Fenomen que té lloc durant el son interrompint-lo o no, caracteritzat per conductes motores vegetatives (estats de son i vigília parcial):

- **Somnambulisme**: evitar perills; reconduir al nen al llit Desapareix a l'adolescència.

- **Terrors nocturns** (>2a): durant el son profund (1a meitat de la nit); plor brusc i inesperat (expressió de por intensa i suor freda). No despertar-lo, cedeix espontàniament.

- **Malsons** ("Pesadillas"): durant la fase REM (2a meitat de la nit). El nen recorda el que ha somiat. R/a esdeveniment inquietant.

- **Bruxime**

- **Somniloquia** (parlar durant el son)

- **Moviments d'autobalanceig**.

BLOC 2: EL NEN SA

Elena Carrillo Messa
ecarrillo@umanresa.cat

TEMES

- Tema 1: Característiques del nounat
- Tema 2: Programa del nen sa
- **Tema 3: Vacunacions**
- Tema 4: Alimentació infantil
- Tema 5: Consells de salut
- Tema 6: Salut escolar

TEMA 3: VACUNACIONS

-CONTINGUTS -

- 1.- TERMINOLOGIA I CLASSIFICACIÓ DE LES VACUNES
- 2.- CALENDARI ACTUAL
- 3.-MANTENIMENT I CONSERVACIÓ DE LES VACUNES
- 4.- TÈCNICA D'ADMINISTRACIÓ

1.- TERMINOLOGIA I CLASSIFICACIÓ DE LES VACUNES

Terminologia:

VACUNA: suspensió proteínica, polisacàrids o àcids nucleics que indueixen respostes específiques per inactivar, destruir o suprimir els antígens. Inocua. Eficax.

IMMUNITZACIÓ: procés d'inducció d'immunitat de forma artificial a un hoste mitjançant l'administració d'un producte immunobiològic.

Classificació microbiològica:

- Víriques: Triple Vírica (SPR), polio oral, Varicel·la, Hepatitis B, grip.

- Bacterianes: DTP, MenC, VNC, Hib.

Aquestes a la vegada poden ser:

	Vacunes vives atenuades	Vacunes mortes inactives
Quines són?	SPR, polio, Varicel·la	Hep B, DTP, Hib, polio, MenC, VNC, Grip, Hep A
Immunitat	Intensa, llarga durada	Dèbil, curta durada. Precisen de varies dosis de primovacunació.
Capacitat de reproducció de la malaltia en cas d'immunodepressió	Sí	No
Retirar-la de la nevera	Al moment	10 minuts abans d'administrar

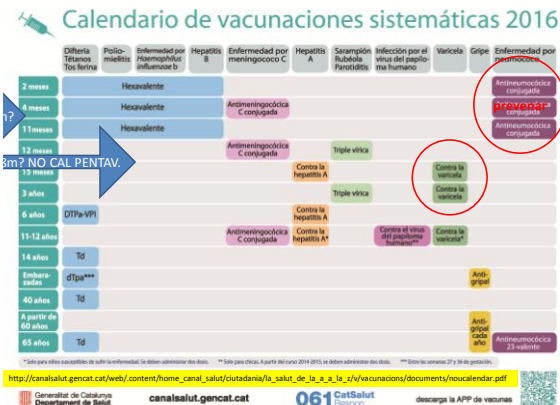
Classificació sanitària:

- Sistemàtiques: recomanació sistemàtica o universal.

- No sistemàtiques: optatives, administrant-se en circumstàncies especials o en brots epidèmics.

2.- Calendari vacunal

Abreviatura	VACUNA
HB	Hepatitis B
DTPa	Difteria, tétanos y toserina acelular
Tdpa	Tétanos y difteria y toserina acelular de baja carga antigènica
Td	Tétanos y difteria de baja carga antigènica
VPI	Poliomielitis injectable
Hib	Haemophilus influenzae tipo b
MenC	Meningococo C conjugada
VNC	Neumococo conjugada
SRP	Triple vïrica (sarampiòn, rubেলা y parotiditis)
HA	Hepatitis A
Var	Varicela
VPH	Virus del papiloma humano

- **Particularitats de les Vacunacions incompletes:**
 - Restar les dosis administrades davant l'actualització del calendari vacunal, ajustant-les a l'edat actual.
 - Considerar dosis administrades aquelles que es poden documentar o que a l'entrevista no existeix dubte sobre la seva administració.
 - Sempre es respectarà l'interval mínim entre dosis per considerar la vacunació com a vàlida.
 - S'administraran simultàniament totes les vacunes possibles però en llocs anatòmics diferents.
 - Les primeres vacunes a aplicar seran les que no es pauten al país d'origen o les que protegeixen contra un risc epidèmic.

3- Manteniment i conservació de les vacunes

- Mantenir la CADENA DEL FRED: conjunt d'elements i activitats per garantir la potència immunitzadora de les vacunes des de la fabricació fins a l'administració

NORMES

Mantenir al frigorífic entre 2-8°C (òptim 5°C)
 Control Tº frigorífic: 2 cops /dia. Termòmetre al mig de la nevera.
 Les vacunes no deuen tocar parets ni estar a la porta.
 Protegir de la llum (les de component víric).
 Endreçar vacunes per caducitat.
 Col·locar ampolles d'aigua als prestatges inferiors per ajudar a estabilitzar la temperatura.
 El total de vacunes + ampolles = o < 50% de l'espai de la nevera: circulació d'aire.
 Comunicar incidències i regular l'estoc de vacunes.

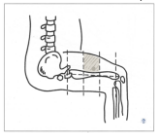
4.-Tècnica d'administració de vacunes

- Temperatura la vacuna correcta.
- Revisar data de caducitat.
- Agitar la vacuna.
- Netejar la pell. SF o aigua estèril. Si antisèptics, deixar assecar.
- Administrar la vacuna per la via adequada.
- Llençar l'agulla i la xeringa al contenidor de residus sanitaris.
- Informar sobre petites reaccions locals, explicar quines són i les mesures que cal seguir.
- Registrar al carnet de salut /vacunacions i ECAP (+lot).
- Informar propera dosi (si cal).
- Observació d'un mínim de 30 minuts post vacuna.
- Fer la declaració de sospita de reacció adversa a vacunes, si cal.

Administració vacunes

- A vast lateral extern, cara anterolateral del quàdriceps: <1-2a; Punxada en sentit cranicaudal, fer pessic.

- A deltoide: > 2a.

VACUNA	TECNICA	CALENDARI
HEXAVALENT (Hep B+ polio+ difteria, tètanus, tosferina+ Hib)	La vacuna hexavalent s'administra per via IM profunda al vast extern terç mig.	2,4 i 6 mesos (2015) 2,4, 11 mesos (2016)
Triple vírica (rubeola/sarampio/parotiditis)	Via SC, terç superior del deltoïdes.	12 m i 4 a 12 m i 3 a
Meningococo C	IM profunda a vast extern en <1any i al deltoïdes en >1 any.	2,4,6 m i 12 a 4 i 12 m i 12a
Hepatitis A	Via IM a vast extern en < de 1 any i a deltoïdes en >1any	1a i 6a 15m, 6a i 12a
Varicel·la	Via SC, generalment al deltoïdes o al vast extern als més petits.	15m i 3 a
Pneumococo (prevenir)	Via IM a vast extern en < de 1 any i a deltoïdes en >1any	2,4 i 11m
Pentavalent (DTP+ polio+ Hib)	IM profunda a vast extern terç mig.	18m no

UMANRESA

• CONTRAINDICACIONS:

- Reacció anafilàctica a dosis prèvies.
- Si vòmits/diarrea, no vacunes via oral.
- Si existeix hipersensibilitat a algun dels seus components.
- Nens prematurs: no aplicar l'edat corregida.
- Immunodeprimits en cas de vacunes vives atenuades.

Al·lèrgia a l'ou: no TV ni grip
Al·lèrgia neomicina: no varicel·la.

UMANRESA

• EFECTES ADVERSOS- PRECAUCIONS

- **Local:** dolor, inflamació o eritema zona punció (fred o antiinflamatori)
- **Febre:** qualsevol vacuna pot provocar-la. Freqüent en la: TV (en 4-15 dies) i DTPa.
- **Síncope** (adolesc.): pèrdua consciència per augment del to vagal (temor exagerat a les injeccions). Risc de caiguda i traumatisme. Posar al pacient en posició de seguretat.
- **Anafilaxia:** quadre clínic d'instauració aguda, brusca, amb afectació multiorgànica que posa en perill la vida del pacient, causat per una alliberació ràpida i massiva de mediadors de la inflamació que afecten simultàniament a diversos òrgans i sistemes.

1a vacuna RN: receptor antitèrmic
Polio: si vòmit, repetir dosis.

ATENCIÓ:

- Administrar cada vacuna en una extremitat diferent.
- Procurar administrar màxim 2 vacunes/visita.

UMANRESA

• EXERCICIS DE CÀLCUL DE FÀRMACS VIA ORAL

Quina dosis de paracetamol via oral li donaries a una nena de 5 mesos que pesa 6kg si et pauten 15mg/kg/dosi?

15 mg/6kg/dosi = 90 mg

Si la presentació és de 100mg/ml, quants mil·lilitres (ml) li donaries?

100mg ----1ml

90mg----X ml

100X = 90

X=90/100

X= 0,9 ml

UMANRESA

A un prematur de 36 setmanes de gestació li pauten 7,5mg/kg/dosi de paracetamol via oral. Pesa 2700gr.

Quina dosis li administraries de paracetamol?

7,5mg x 2,7kg = 20,25mg

Si la presentació és de 100mg /ml, quants ml li administraries?

100mg—1ml

20,25mg —x

100x = 20,25

X= 0,2ml

UMANRESA

• Ibuprofè: 10 mg/kg/dosi

• Quina dosis d'ibuprofè li donaries a un nen de dos anys que pesa 15kg?

10mg x 15kg = 150mg

— Quants mil·lilitres (ml) li donaries si la presentació és de 100mg /5ml?

100mg— 5ml

150mg—X

100x= 5x150

X= 7,5ml

UMANRESA

- A un nadó de 8mesos, li pauten ibuprofè v. oral, a 8mg/kg/dosi.

Quants mg li administraries si pesa 9,2kg?

Li donaria 73.6 mg

- La presentació de la que disposes és de 100mg/5ml, el que es el mateix que 20mg/ml.

- Quina dosis li administraries?

20mg- 1ml

73,6mg –X

20x= 73,6

Li donaria 3,68ml

UMANRESA

- Quina dosis administraries de dalsy, si disposes d'una presentació de 40mg/ml, quan et pauten 135ml /dosi?

40mg – 1ml

135mg –X

40x= 135ml

X= 3,37ml

BLOC 2: EL NEN SA

Elena Carrillo Messa
ecarrillo@umanresa.cat

TEMES

- Tema 1: Característiques del nounat
- Tema 2: Programa del nen sa
- Tema 3: Vacunacions
- **Tema 4: Alimentació infantil**
- Tema 5: Consell de salut
- Tema 6: Salut escolar

TEMA 4: ALIMENTACIÓ INFANTIL -CONTINGUTS -

- 1.- Lactància materna; extracció i conservació
- 2.- Lactància artificial
- 3.- Beikost o alimentació complementària
- 4.- Alimentació de 1-3 anys
- 5.- Alimentació preescolar i escolar
- 6.- Alimentació en l'adolescència.

1.- Lactància materna (LM)

- Beneficis pel nadó.
- Recomanacions OMS: Fins 6m LM exclusiva
Fins 2 anys LM complementada

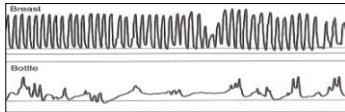
- Extracció manual o amb tirallets.

- Conservació de la llet materna extreta: magatzem, transport i descongelació.

2.- Lactància artificial (LA)

- Preparació:
 - Al 13% (una mesura rasa per 30ml aigua).
 - Higiene utensilis conscient/esterilitzar <4m.
 - Quantitats/ necessitats energètiques (edat i pes).
- Posició.
- Pauses.
- Horaris.

3.- Alimentació complementaria o beikost (aliment addicional)

- Característiques generals:
 - Es donen recomanacions (no normes).
 - Ordre flexible.
 - Espaiar (d'1 en 1).
 - Alimentació equilibrada.
 - Respectar els hàbits familiars (cultura, status econòmic).
 - Introducció aliments: si LM >6M, si LA >4m (incrementar quantitat i varietat lentament).
 - Permetre l'exploració del nen amb el menjar.
 - 500ml de LM o LA de continuació fins l'any (calci).
 - Últims aliments: els més al·lèrgens (peix, ou...).

<https://www.youtube.com/watch?v=z30b69jmVC4>

Pautes:

- És COMPLEMENTARIA (50% LLET +/- 50% altres)
- Espaiar en el temps.
- Consistència progressiva: farinetes, triturat, xafat, trossets...
- Quantitats.
- 1er any: provar-ho TOT.

Baby-led weaning

Sucs naturals
Sense sal
Sense sucre

Orientació d'introducció progressiva

Edat	Aliment introduït
4m	Cereals sense gluten
5m	fruita
6m	Carn (pollastre/vedella) Verdura
7m	Cereals amb gluten
9m	Peix blanc iogurt
10m	Rovell d'ou
12m	Clara d'ou
15m	Llegums
18m	Peix blau Marisc Porc Fruits vermells

Distribució orientativa

- Matí : cereals
- Migdia: farineta salada + fruita/iogurt
- Berenar: farineta de fruita
- Sopar: farineta cereals o farineta de peix/ou (>10m)+ fruita/iogurt

Baby-led weaning: en lloc de farineta, a trossos.

4.- Alimentació de l'1 als 3 anys

- Proporció correcta:
 - Proteïnes: 10-15%
 - Lípids 30-40%
 - Hidrats de Carboni 50-55%
- Distribució calòrica dels àpats:
 - Esmorzar 25%
 - Dinar 30%
 - Berenar 20%
 - Sopar 25%

Alimentació saludable

Una alimentació saludable es defineix com aquella que és suficient, equilibrada, variada, segura, adaptada al comensal i a l'entorn i sensorialment satisfactòria.

Recordar:

- Restringir brioixeria industrial.
- Restringir dolços.
- Limitar a 2-3 ous/setmanals.
- Evitar consum greix visible a la carn.
- Evitar suc de tetra brick.
- Procurar no saltar-se cap àpat.

5.- Alimentació preescolar i escolar

Cal potenciar

- El consum de fruita fresca i de temporada, com a postres i com a complement d'esmorzars i berenars.
- El consum de verdures i hortalisses de temporada en el primer plat i/o com a guarnició del segon plat dels diferents àpats. Presència habitual d'amanides.
- El consum de llegums i de fruita seca crua o torrada sense sal.
- El consum de farinacis (pa, pasta, arròs...) integrals.
- El consum de lactis desnatats o semidesnatats, i principalment, en forma de llet, iogurts i formatges.
- La presència de pa, preferentment integral, en els diferents àpats.
- L'ús de l'oli d'oliva.
- El consum d'aigua com a beguda bàsica i vital, tant en els àpats com entre hores.
- Un estil de vida actiu que inclogui un mínim d'una hora d'activitats d'intensitat moderada/ intensa (caminar, córrer, jugar al parc, fer esport, etc.)

UMANRESA

Cal reduir...

- La ingesta freqüent de llaminadures i prioritzar com a alternativa la fruita seca sense sal (nous, ametlles, avellanes...) i dessecada (panses, orellanes, figues seques...).
- Les begudes ensucrades (coles, taronjades, begudes isotòniques, sucs, etc.) i prioritzar el consum d'aigua
- La brioixeria i la pastisseria i prioritzar el consum d'entrepans. • Les cremes de xocolata, cremes, mousses i d'altres, com a postres habituals dels àpats.
- El consum freqüent de menjar ràpid (fast food).
- El consum excessiu de preparacions i derivats carnis processats, que tenen major contingut en greix (embotits, patés, salsitxes, etc.).
- El temps destinat a "activitats de pantalla" (televisió, ordinador, consoles, etc.) a menys de 2 hores al dia.

• Cóm es menja?

UMANRESA

- L'adult ha de transmetre:
 - Situació de normalitat (ni premis, ni càstigs...).
 - Els àpats agradables .
 - Plaer pel menjar.
 - Ambient tranquil.
- Dieta variada en textures, gustos i colors.
- Segueixen tastant aliments nous.
- Acompanyat de pares, avis, germans...
- On hi hagi comunicació (no TV).
- Consolidar hàbits higiènics (rentar mans).
- Treballar l'autonomia (parar i desparar taula).
- Respectar temps de cada nen (màxim 30-40 minuts).
- Permetre que ajudin a preparar el menjar.

UMANRESA

6.- Alimentació a l'adolescència

- INDIVIDUALITZAR LES RECOMANACIONS:
 - Ingesta r/c ritme de creixement i no pas edat cronològica.
- Objectiu: Aconseguir un estat nutricional òptim i mantenir un ritme de creixement adequat, per millorar l'estat de salut i prevenir malalties cròniques de base nutricional que poden manifestar-se en etapes posteriors de la vida. Cal tenir en compte l'activitat física i l'estil de vida saludable així com l'existència d'hàbits perjudicials (tabac, alcohol, altres).

UMANRESA

- Necessitats nutricionals adolescents, venen marcats per:
 - Procés de maduració sexual.
 - Augment de talla (↑20%).
 - Augment de pes (↑50%): ↑massa muscular i ↑massa òssia.
- DIFICULTATS:
 - Transició entre deixar de ser nen i començar a ser adult.
 - Patrons d'alimentació social: "picoteig" i "fastfood" fora de la llar.
 - Preocupació per la imatge corporal: dietes restrictives.

UMANRESA

- **Característiques generals de la dieta:**
 - Variar l'alimentació.
 - Mantenir els horaris dels àpats, no saltar-se cap àpat.
 - Menjar lentament, mastegant bé, en un ambient relaxat, evitant distraccions.
 - Menjar de manera endreçada: 1er plat, 2on, postres.
 - Aliments a consumir en poques quantitats i ocasionalment: dolços, refrescos, snacks, reposteria, pizza, etc.

- Respectar recomanacions de màquines **UMANRESA** expenedores en espais infants/joves:

En relació a les begudes	En relació als aliments sòlids
1- L'aigua (tot i que es recomana que sigui accessible a partir de fonts). 2- La llet (preferentment desnatada i semidesnatada). 3- Els iogurts i els iogurts líquids (preferentment desnatats i semidesnatats). 4- Els sucus de tomàquet, de pastanaga i altres hortalisses. 5- Els sucus de fruites 100% sense sucres afegits.	1- La fruita fresca. 2- La fruita fresca envasada. 3- La fruita seca de totes les varietats (nous, ametlles, avellanes, cacauets, orellanes, panses, barreges...) prioritant aquelles que no estan fregides ni salades. 4- Les galetes d'arròs o blat de moro. 5- Els cereals d'esmorzar rics en fibra. 6- Les barretes de cereals rics en fibra. 7- Els bastonets de pa, pa i llavors, etc. 8- Els entrepans.

BLOC 2: EL NEN SA

Elena Carrillo Messa
ecarrillo@umanresa.cat

TEMES

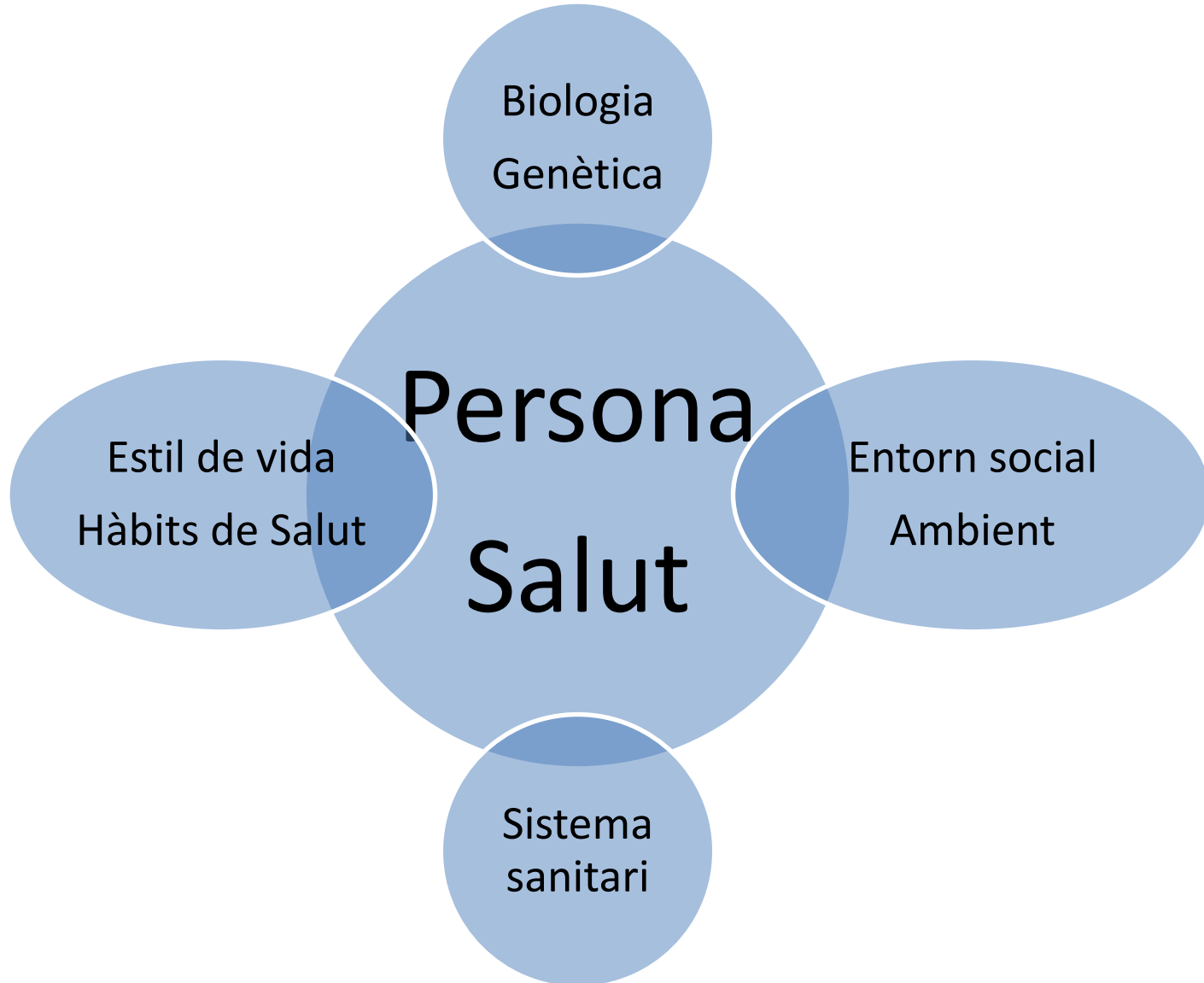
- Tema 1: Característiques del nounat
- Tema 2: Programa del nen sa
- Tema 3: Vacunacions
- Tema 4: Alimentació infantil
- **Tema 5: Consells de salut**
- Tema 6: Salut escolar

TEMA 5: CONSELLS DE SALUT -CONTINGUTS -

1.- Determinants de Salut

2.- Educació familiar durant el desenvolupament del nen; consells de salut.

1.-Determinants de Salut

	PES MORTALITAT	DESPESES SANITÀRIA
BIOLOGIA	27%	6.9%
MEDI AMBIENT (col·lectiu) - Protecció de la Salut -	19%	1.5%
ESTIL DE VIDA (individual) - Promoció de la Salut i prevenció de la malaltia -	43%	1.2%
SERVEIS SANITARIS	11%	90.6%

- ↑ Malalties cròniques r/a Hàbits
r/a Estils de vida.

La prevenció ha d'anar primordialment orientada a l'adquisició d'aquests hàbits i estils de vida saludables que evitin situacions de risc durant la infància i la joventut.

Consells de salut SISTEMATITZATS per edats que s'haurien de donar anticipadament als pares per orientar-los davant futures conductes que l'infant pot presentar.

- La prevenció **primària**: evita l'adquisició de la malaltia (vacunes, control riscos ambientals, educació sanitària, etc.). Preveu la malaltia a persones sanes.
- La prevenció **secundària**: detecta la malaltia en estadis precoços en els que l'establiment de mesures adequades pot impedir la seva progressió.
- La prevenció **terciària**: tractament i la rehabilitació d'una malaltia per alentir la seva progressió i disminuir l'agreujament de complicacions o invalidacions, intentant millorar la qualitat del vida.

- UNIFICAR CRITERIS- CONSELLS; Transmetre una mínima informació comuna entre tots els professionals al nen/a i la seva família.
(Guies, protocols, procediments, normes, plans de cures...)

- Promoció de la Salut: són programes i accions de tot ordre; s'adrecen a la població.
- Educació Sanitària: són programes i accions de caràcter educatiu; s'adrecen a la població.
- Consell Preventiu: és un consell educatiu adreçat a una persona concreta, sana o malalta.

- Objectius de l'EDUCACIÓ SANITÀRIA:
 - 1.- Fer de la salut un patrimoni de la col·lectivitat.
 - 2.- Modificar les conductes negatives relacionades amb la salut.
 - 3.- Promoure conductes positives favorables a la salut.
 - 4.- Promoure canvis a l'entorn favorables als canvis conductuals preconitzats (lloats públicament) .

2.-Consells de salut

	Alimentació	Cura i higiene	Prevenió riscos	Evolució madurativa
0-30 dies	Lactància Materna (LM)	No tabac. Tallar ungles rectes.	Si LM no alcohol, tabac,drogues Decúbit supí.	Còlics joguina= família
2 mesos	Ambient calmat per LM	Antitèrmic	No deixar infant sol: canviador, bany	Somriure social Sonalls.
4 mesos	Ritme alimentació	Descans nocturn/activitat diària	Instal·lar barreres si escales. Evitar objectes petits. Productes tòxics.	Dóna mitja volta. Mòbils.
6 mesos	Proposta de nous aliments, oferir, no forçar. Després oferir LM o Lactància Artificial (LA)	Erupció dental, incisius inferiors. Plantejar dormir sol.	Caigudes, cremades, ennuegaments, intoxicacions i ofegaments	Por a la separació. Joc: tat (memòria) Jocs de falda.

	Alimentació	Cura i higiene	Prevenció riscos	Evolució madurativa
7-9 mesos	No forçar, oferir-li de nou al dia següent. Consistència.			major radi d'acció = perills. Joc: pilotes
12-15 mesos	El menjar ja és únic, després no es dona llet. Menja ja tot. Ampliar forma culinària	Establir normes/rituals (rentar mans..)	Gran mobilitat => riscos	Explorador sense límits. posar límits! Al dir no, ell també ho fa (menjar/dormir)
2 anys	Menjar de tot, que no se'n surti amb la seva. Atenció amb els "terrorífics 2"!	Xumet, retirar? Començar a oferir gibrella.	Protegir finestres. Atenció amb fogons.	Baixa i puja escales Descobreix moviment (li encanta tren, pilota, avió....) Molt tossuts, mantenir límits.

	Alimentació	Cures i higiene	Protecció de riscos	Evolució madurativa
3-4 anys	Responsabilitzar alguna tasca. Solen rebutjar aliments (verdura, peix).	WC es netegen sols Descobreix els seus genitals. Higiene dental.		Manipulació fina (sorra, pintar) Progressa en vocabulari, gramàtica És autònom però necessita acompanyament.
6 anys	Col·laborar en tasques domèstiques (parar taula..)	Hora de dormir quan diuen els pares.	Aprendre a nedar Ús del casc (bici/patins..)	Aprèn a concentrar-se. Jocs de taula. Iniciació esportiva diversa. Vincle estret amb els amics.

	Alimentació	Cures i higiene	Protecció de riscos	Evolució madurativa
8 anys	Col·laborar en altres tasques (rentar plats, endreçar cuina) Coneix propietats dels diferents aliments.	Comença la pubertat: desig de no ensenyar el cos a ningú.		Iniciació en valors Nec. ajuda (deures...) Especialització a un únic esport, desitjada. Nec. Suport afectiu.
12-14 anys	Conèixer els problemes r/una mala alimentació (obesitat, càries, anèmia, descalcificació, restrenyiment, anorèxia...) i d'eventuals empatsos, infeccions o al·lèrgies	Dorm entre 7 i 10h	Educ sexual Prevenir Consum tòxics. Educar en assertivitat. Individus autònoms (autoafirmació personal dins del grup) Educació viària	Cal intercalar tolerància i contenció. Vol ser tractat com responsable, però no accepta cap responsabilitat

Protección solar
Cadireta cotxe

grupo 0

grupo 1

grupo 2

grupo 3
igual que
el grupo 2
o podemos
usar un alzador
(menos seguro)

Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria
Al cuidado de la infancia y la adolescencia

<https://www.aepap.org/biblioteca/programa-de-salud-infantil/informacion-y-educacion-para-la-salud-consejos-preventivos>

BLOC 2: EL NEN SA

Elena Carrillo Messa
ecarrillo@umanresa.cat

TEMES

- Tema 1: Característiques del nounat
- Tema 2: Programa del nen sa
- Tema 3: Vacunacions
- Tema 4: Alimentació infantil
- Tema 5: Consells de salut
- **Tema 6: Salut escolar**

TEMA 6: SALUT ESCOLAR

-CONTINGUTS-

1.-EDUCACIÓ PER A LA SALUT A L'ÀMBIT ESCOLAR.

2.- PROGRAMA SALUT I ESCOLA:

Programa
**salut
i escola**

- Finalitat i Objectius
- Població: trets diferencials
- Característiques del programa

3.- FEM SALUT.

famílies professors alumnes
Fem Salut!

1. Educació per a la Salut a l'àmbit escolar

- Educació per a la Salut:
 - Procés d'informació, conscienciació i capacitació de l'individu per que adquireixi els coneixements, els hàbits i les actituds necessàries per la defensa i la promoció de la salut individual i col·lectiva.
- Educar procedeix de:
 - *Educare*: conduir, guiar, orientar.
 - *Educere*: treure a la llum, descobrir, extraure.

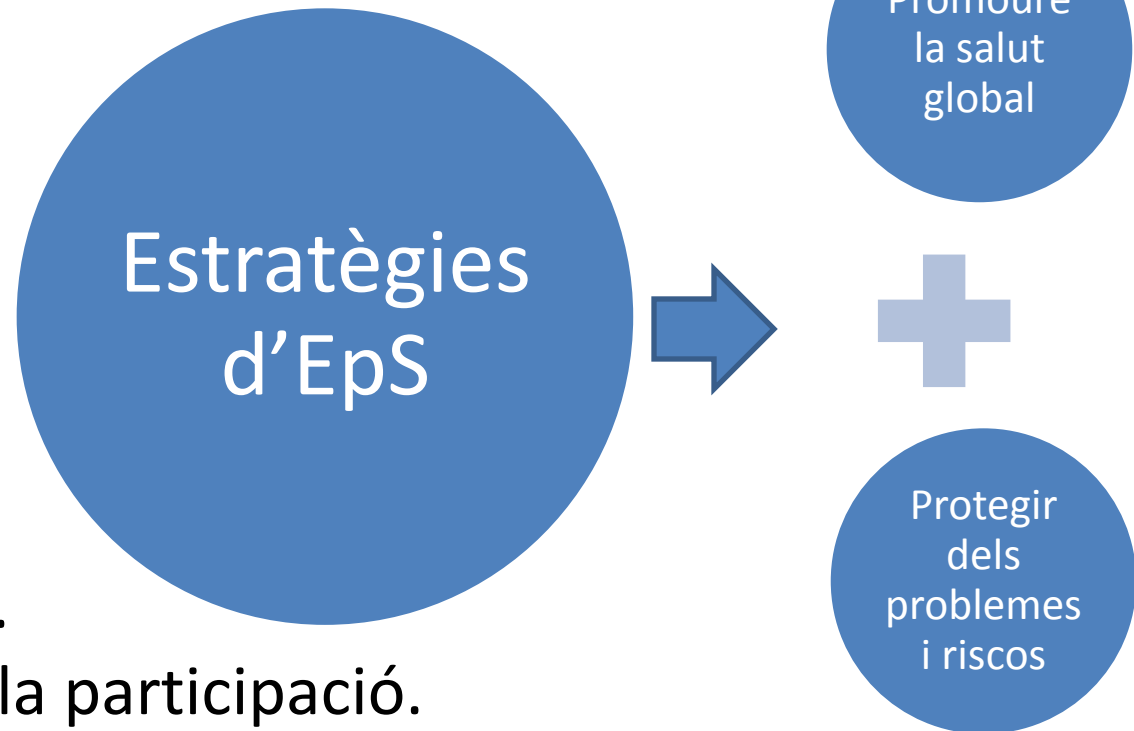
CONTEXT ESCOLAR:

- Un àmbit estratègic per promoure l'adopció de conductes saludables.
- Entorn idoni i favorable per aplicar programes, estratègies i recursos d'Educació per a la Salut.

Idoneïtat per:

- EDUCACIÓ INTEGRAL + ampli TEMPS de permanència: faciliten aprenentatges sobre diferents àmbits de la vida (emocions, valors, consum, salut, etc).
- EDAT EVOLUTIVA: aprenentatge continuat, adquisició progressiva.
- RECURSOS PEDAGÒGICS: La raó de l'escola, l'educació.

- Educació per a la Salut (EpS):
 - Oportunitats d'aprenentatge dissenyades conscientment per millorar l'alfabetització sanitària.
 - Millorar coneixement de la població en relació a la salut.
 - Millorar el desenvolupament d'habilitats personals.

- Trets:
 - Relació d'ajuda.
 - Potenciació de la participació.
 - Autogestió de la pròpia salut.
 - Capacitació.
 - Enfocament integral.
 - Enfocament positiu.
 - Implicació interdisciplinària.

Eixos transversals curriculars

- Els **eixos transversals** pretenen el tractament de diferents temes educatius que no es consideren àrees d'aprenentatge però que poden ésser tractats en les àrees curriculars concretes d'una manera transversal. Per exemple:
 - **Educació per a la salut.**
 - Educació emocional.
 - Educació en valors.
 - Educació mediambiental.
 - Educació en la tecnologia de la informació.
 - Educació per al consum.
 - Educació per la seguretat viària.

2.- PROGRAMA SALUT I ESCOLA

Finalitat:

Millorar la salut dels **adolescents** mitjançant accions de **promoció** de la salut, de **prevenció** de les situacions de risc i **atenció precoç** per als problemes relacionats amb la salut mental, la salut afectiva i sexual, el consum de drogues, alcohol i tabac, en col·laboració amb els **centres educatius** i els **serveis de salut comunitària** del territori.

http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/home/ambits_tematics/per_perfiles/centres_educatius/programa_salut_i_escola/documents/arxiu_salutescola.pdf

Objectius:

- Millorar coordinació centres docents i serveis de salut.
- Apropar els serveis de salut als adolescents mitjançant la consulta oberta als centres d'educació secundària.
- Facilitar la promoció d'actituds i hàbits saludables (factors protectors).
- Reduir els comportaments negatius (Factors de Risc).
- Detecció precoç problemes de salut (intervenció Precoç).

Població:

- Adolescents d'Educació Secundària Obligatòria de centres públics i concertats.

Trets comportamentals de l'adolescència que els fan vulnerables

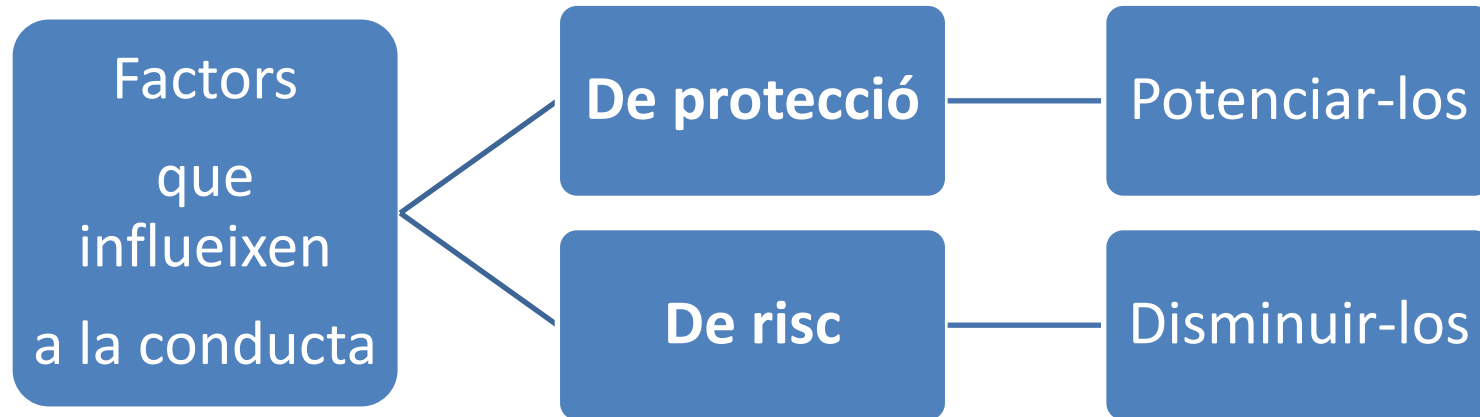
- 1.- La sensació d'invulnerabilitat al perill.
- 2.- La prioritització de la gratificació immediata i del fet de viure el present (en detriment del futur).
- 3.- La curiositat per experimentar noves vivències estimulants i arriscades.

- Recursos implicats:

- Equip d'Atenció Primària (EAP) de salut.
- Equips docents.
- Equip d'Atenció Psicopedagògic.
- Centre Salut Mental Infanto Juvenil (CSMIJ).
- Atenció Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR).

INTERVENCIÓ PREVENTIVA

Factors que provenen:
 -Del propi individu
 -Del seu entorn sociofamiliar.

Factors protectors

- Capacitat de pensar (crítica i creativa).
- Percepció del risc.
- Establir vincles socials estrets.
- Vincles familiars estables i positius.
- Vincles positius amb entitats sociabilitzadores.

Factors de risc

- Baix sentit crític
- Baixa percepció de risc, impulsivitat.
- Permissivitat social envers el consum de tòxics.
- Vincles familiars febles.

Cal **potenciar els factors de protecció** + **debilitar els factors de risc** per:

- Disminuir la possibilitat d'iniciar conductes de risc o de mantenir-les.
- Ajudar a prendre decisions saludables per a un mateix i pels altres.

Avantatges del PSiE

- Arriba a tota la població infanto-juvenil, 12-16 anys.
- Dóna un treball continuat d'hàbits i actituds.
- Fa una intervenció precoç, abans de consolidar hàbits.
- Detecta factors de risc i inicis primerencs de conductes de risc.
- Adequa la intervenció amb els coneixements que el professorat té del grup.
- Implica la comunitat educativa.
- Fa intervenció grupal i individual.

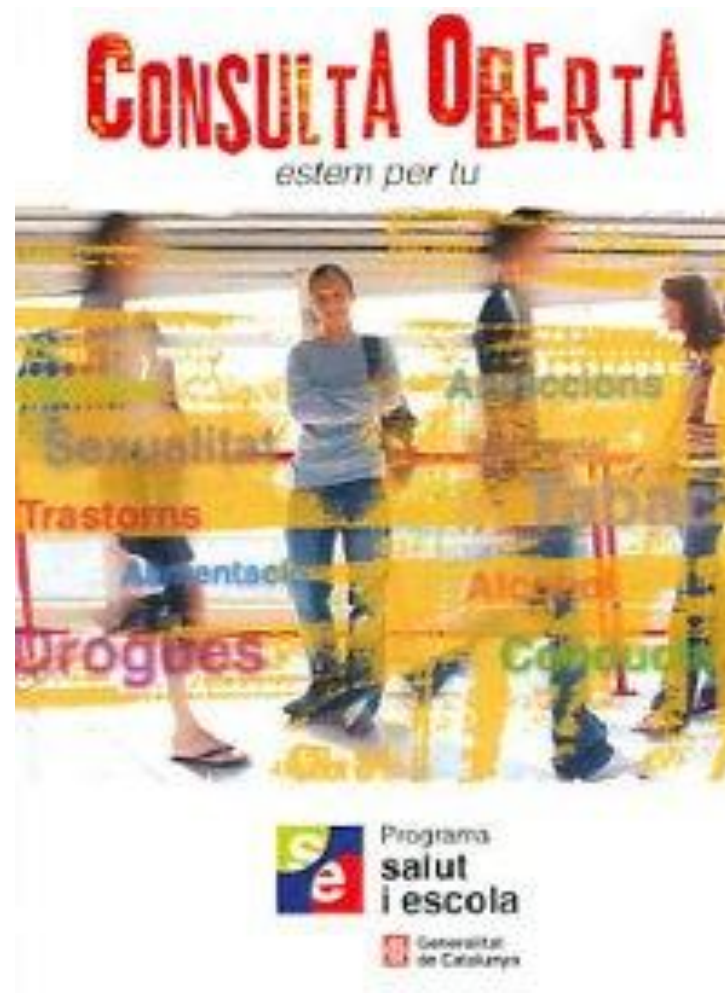
Estratègies d'intervenció

1.- Consulta oberta als Centre d'Educació Secundària

2.- Sessions/tallers programats

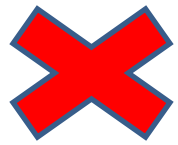
Curs	Continguts
1er ESO	Prevenió del consum de substàncies (tabac, alcohol)
2on ESO	Alimentació saludable- prevenió trastorns conductes alimentàries. Reforç preventiu consum substàncies (tabac, alcohol i cànnabis segons cada grup)
3er d'ESO	Prevenió consum alcohol i cànnabis Relacions sexuals
4rt d'ESO	Salut sexual i afectiva Reforç consum drogues i alcohol.

- CONSULTA OBERTA ALS Instituts d'Educació Secundària (IES): Acollida a la demanda espontània de l'adolescent.

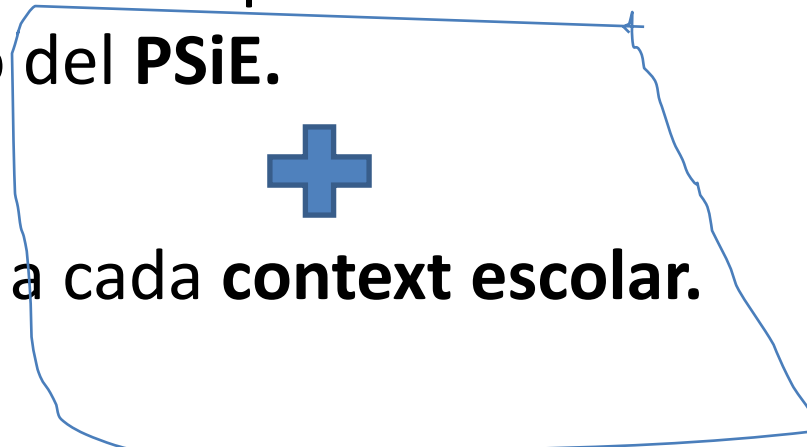
Àrees d'intervenció

- 1.- Substàncies tòxiques.
- 2.- Conducta alimentària (anorèxia i bulímia nerviosa).
- 3.- Activitat física.
- 4.- Salut mental (trastorns afectius, trastorns d'ansietat, trastorns de la conducta, trastorns psicòtics).
- 5.- Afectivitat i sexualitat.

3.- GUIA "FEM SALUT"

- Objectiu: Promoure la salut
- Activitats dirigides a: alumnes/famílies/professorat
- Les Intervencions prioritàries es basen en les línies d'actuació del **PSiE**.
- Ajustades a cada **context escolar**.

- Parteix de la **participació**, el **consens** i el **compromís** de tots els membres de la comunitat educativa: professorat, famílies i alumnat, amb l'assessorament i el suport de l'Agència de Salut Pública de Barcelona i els Equips de Salut Comunitària.
- Elaborada a partir de diferents subcomissions: famílies, professors i alumnes.

<http://www.aspb.cat/quefem/docs/Fem%20salut.pdf>

- Els àmbits d'intervenció prioritaris del pla FEM SALUT es corresponen amb les línies bàsiques d'actuació del Programa Salut i Escola (PSiE):
 - 1) Salut alimentària.
 - 2) Salut mental.
 - 3) Salut afectiva i sexual.
 - 4) Consum de substàncies addictives.
 - 5) Activitat.